

Digi Korczak Bulletin jrg.2 nr. 1, februari 2015

“Wij geven je het verlangen naar een betere wereld” (Janusz Korczak)

Korczak Bulletin

Hierbij het eerste nummer van de 2e jaargang.
Veel leesplezier gewenst.

Jaarverslag 2014

We hebben weer een actief jaar achter de rug waarbij we tevreden terug kunnen kijken op de activiteiten van de Janusz Korczak Stichting. Het jaarverslag is inmiddels door het bestuur vastgesteld en vindt u als aparte bijlage bij deze mail.

Ook te downloaden via: <http://korczak.nl/stichting/category/januszkorczakstichting/jaarplan/>

Nash Dom kamp in 2015

Van 25 juli t/m 2 augustus wordt het Nash Dom kamp weer gehouden. Het kamp wordt gehouden in Westelbeers (Noord Brabant).

Naast het kinderkamp zal er dit keer ook een jongerenkamp zijn voor 13+

*Er wordt nog dringend gezocht naar een aantal **mannelijke** vrijwilligers die als leiding mee willen werken aan het kamp.* Vrouwelijke vrijwilligers hebben we inmiddels voldoende.

Daar heb je recht op!

Alle lid/donateurs hebben het boekje “Daar heb je recht op” in december per post ontvangen. Mocht u als betalend lid/donateur geen boekje hebben ontvangen, laat het ons dan weten via info@korczak.nl

Het is ook te koop via de boekhandel en via internetsites. (ISBN 9789 4021 25801). Bij de Korczak stichting is het te bestellen tegen gereduceerd tarief voor € 12,50.

Vernieuwde website

Hoewel de nieuwe website nog deels onder constructie is, is de vernieuwde versie van de website van de Janusz Korczak Stichting inmiddels wel actief en te vinden op hetzelfde adres: www.korczak.nl

Er wordt hard aan gewerkt om de website verder te actualiseren en nog beter toegankelijk te maken voor onze leden en andere belangstellenden.

Studenten Windesheim Flevoland: Wereldwijde zorg voor kinderen

In de week van 26 t/m 30 januari jl. waren de studenten van Hogeschool Windesheim Flevoland actief in het kader van actief burgerschap. Zij verdiepten zich in de rechten van kinderen en werden daarbij geholpen door verschillende organisaties, waar onder de Korczak Stichting. Arie de Bruin hield voor 4 groepen een introductiecollege over de pedagogiek van Korczak. In aansluiting op de Korczaklezingen verzorgde Theo Cappon een dag later workshops voor kleinere studentgroepen (zie verslag bijlage 2).

Regionale Dagen Jonge Kind 2015

Op vrijdag 20 maart, 27 maart en 10 april 2015 worden door het HCO (Haags Centrum voor Onderwijs) speciale dagen georganiseerd over het werken met jonge kinderen (voor kinderopvang, voorscholen en onderbouw basisonderwijs). Key-note speaker is onze voorzitter Arie de Bruin, die het belang van de pedagogische ideeën van Korczak voor het werken met (jonge) kinderen centraal zal stellen. Informatie en aanmelding via www.hco.nl/rdj

Onderwijsdagen 2015

Onderwijsbond CNV, Verus, UnieNZV (bekend van o.m. Edukans) organiseren samen met een aantal hogescholen in 2015 vier Inspiratiedagen voor het onderwijs. Op twee van die dagen (25 maart in Utrecht en 1 april in Rotterdam) is de Korczakstichting ook vertegenwoordigd. Er wordt door Arie de Bruin een inleiding en een workshop gegeven over de pedagogiek van Korczak en de betekenis hiervan voor het huidige onderwijs.

Informatie: http://www.verus.nl/sites/www.verus.nl/files/documenten/uitnodiging_jouw_inspiratie_def_digitaalgebruik.pdf

Korczakstichting op bezoek in De Glind

Op woensdag 27 jan. jl was de Korczakstichting te gast in De Glind, een speciaal dorp in Gelderland waar Jeugdzorg op bijzondere wijze wordt gerealiseerd. Er waren 5 verschillende organisatie die zich allemaal op de een of andere manier met de opvoeding van kinderen bezig houden. Elke organisatie presenteerde zichzelf en er werden mogelijkheden uitgewisseld voor samenwerking.

Het bestuur van de Korczakstichting zal op uitnodiging van de Rudolphstichting haar bestuursdag dit jaar op 16 mei in De Glind houden.

Zie ook <http://glind.nl>

Première kameropera Polen in Plan Zuid

Herinneringen van een joodse jongen in de Amsterdamse Rivierenbuurt.

Zelden is de invloed van ontworteling door de loop van de geschiedenis zo ontroerend blootgelegd. In de tragikomische kameropera Polen in Plan Zuid, gebaseerd op het gelijknamige boek van Daniel Vermeulen, ondergaat een jongetje van zes jaar een cultuurschok van Brabants katholiek dat hij dacht te zijn, tot de Joodse jongen die hij plotseling moet zijn als hij in 1945 teruggehaald wordt van zijn onderduikadres. De hoofdpersoon blikt in de opera terug op zijn jeugd en op zijn latere leven in een angstig en beschadigd joods milieu. Hij doet dit met de ogen van een opmerkelijk en gevoelig kind, maar ook met de scherpe, kritische blik van een volwassene, soms venijnig maar vaker ontroerend en geestig.

Het verhaal van ontworteling en cultuurschok heeft nog niets aan actualiteit ingeboet. Het verdient het om aan een huidige jonge generatie te worden voorgehouden, als een spiegel van menselijk leed, maar ook van humor en veerkracht zoals van de hoofdpersoon van deze opera.

De première van de opera Polen In Plan Zuid is op 19 april 2015 in de Liberaal Joodse Gemeenschap in Amsterdam gevolgd door uitvoeringen elders in Amsterdam (Vakbondsmuseum en Stadsarchief), Zwolle (Oosterkerk), Enschede (Theater Concordia) en Den Haag (De nieuwe Regentes).

Zie ook www.poleninplanzuid.nl

Een round-table rond het recht van het kind op respect.

Op 9 februari organiseerde Elise Sijthoff (Leading Lady van het project 'Meer bewegen in school') haar maandelijkse ontmoeting met mensen uit de wereld van de kinderopvang, onderwijs en jeugdhulpverlening.

Op deze maandagavond stonden we stil bij het onderzoek wat mevr. Shanti George enige tijd geleden heeft verricht naar de wijze waarop pedagogisch medewerkers in de kinderopvang en leerkrachten in het basisonderwijs jonge kinderen (0- 4 jr) al dan niet met respect bejegenen. Voor een verslag: zie bijlage 3.

Theater Kwibus speelt “Het weeshuis van dr. Korczak”

Theaterstichting Kwibus (<http://www.kwibus.nl>) in IJsselstein speelt in april de voorstelling “Het weeshuis van dr. Korczak”.

Voorstellingen van Kwibus zijn [te zien](#) in theater Pantalone.

Kaartjes voor de voorstellingen kun je reserveren via www.theaterpantalone.nl of kopen bij "Uit in IJsselstein" in de bibliotheek.

Korczakdag op 21 november 2015 in Het Kinderrechtenhuis Leiden

Dit jaar zullen we weer een speciale studie- en inspiratiedag organiseren voor al onze lid/donateurs en overige belangstellenden. Dit keer zijn we, volgend op de dag van de rechten van het kind, op 21 november 2015 op uitnodiging van de stichting Utopa te gast in het Kinderrechtenhuis te Leiden. U hoort er later meer van!

Noteer deze datum alvast in uw agenda!

Kalender

(versie 20 februari onder voorbehoud: wordt maandelijks bijgewerkt)

Om u enig inzicht te geven in de activiteiten van de Korczakstichting gedurende het jaar, nemen wij onze actiekalender op in het bulletin (zie bijlage 4)

Dit bulletin wordt met de grootste zorg samengesteld. Met vragen of opmerkingen kunt u terecht bij de redactie: info@korczak.nl. Aan de informatie in dit Bulletin kunnen geen rechten worden ontleend.

c.2015 Janusz Korczak Stichting; eindredactie: Arie de Bruin

Bijlage 1 Column:

In gesprek met ....

“Sommige leraren vinden het moeilijk om met hun klas te spreken over de Holocaust, over antisemitisme, discriminatie van Joden, zigeuners en homoseksuelen. Er zijn kinderen die hun vingers in de oren stoppen of met hun rug naar het bord gaan zitten. En leraren durven dan het gesprek niet meer aan....”

“Minister Bussemaker dringt er op aan dat scholen in deze tijd extra aandacht besteden aan discriminatie van Joden en homoseksuelen...”

Deze berichten trof ik een dezer dagen aan in de krant en het raakte mij diep. Hoe is het mogelijk dat we 73 jaar nadat Korczak en zijn tweehonderd kinderen werden weggevoerd en vergast, dit niet meer durven te vertellen? Hoe kan het dat kinderen dit verhaal niet willen horen en respectloos roepen dat je als leraar je mond moet houden? Dat het allemaal leugens zijn, verzonnen door de geheime dienst van een of ander land! Hoe leren we ook deze kinderen respect?

Misschien kunnen we pas in gesprek komen met sommige kinderen wanneer we eerst durven luisteren naar hun eigen verhalen van discriminatie. Hoe voel jij je als moslim-jongere vandaag, hier en nu in Nederland, hier bij ons in deze klas? Wat maak jij als Antilliaanse jongere mee als je in een winkel rondloopt en kleding zoekt?

Wat voel jij als jouw sollicitatiebrief voor de twintigste keer opzij geschoven is omdat jij jouw arabische achternaam gewoon hebt opgeschreven? Zal ik dan toch maar gewoon een Nederlandse naam gebruiken? (Ook Janusz Korczak nam niet voor niets zo'n echte Poolse naam aan!)

Tegen jou zeiden ze bij de supermarkt dat ze geen vakkenvullers meer nodig hadden, maar toen jouw blanke Nederlandse klasgenoot een dag later ging vragen mocht hij direct komen. Op de basisschool schatten ze jou altijd lager in dan je klasgenoten die uit zo'n keurig net Nederlands middenstandgezin komen. Laten we eerst maar eens vmbo proberen.... Niets mis met die vmbo hoor, maar dat zeiden ze tegen je broertje ook en die is tenslotte via vele omwegen toch nog gaan studeren op een hogeschool.

Als we echt in gesprek willen komen met onze leerlingen, dan moeten we eerst onze eigen gekleurde bril afzetten en oog krijgen voor de respectloosheid waarmee vele kinderen (en hun ouders) in onze samenleving worden behandeld. Natuurlijk, het is van groot belang om respect te vragen voor Joden en homoseksuelen; antisemitisme en homohaat moeten met alle middelen bestreden worden. En één van de krachtigste middelen is: het recht op respect om te zijn wie je bent!

Wanneer de kinderen die nu niet willen luisteren en hun vingers in de oren stoppen zelf zullen ervaren hoe zij met respect behandeld worden in de klas, op school, op straat en in de winkel, hoe er geluisterd wordt naar hun pijn... dan zullen zij uiteindelijk ook respect op leren brengen voor de ander die een keppeltje draagt...

Wellicht kunnen we op school het verhaal van Korczak en zijn kinderen vertellen, dan lukt het misschien om in gesprek te komen met kinderen, die echt alles weten over discriminatie, maar die nog geen weg gevonden hebben hoe zij hier mee om moeten gaan.

Dit is niet alleen een opdracht voor leraren, maar ook voor politici. Wie weet staat er dan binnenkort in de krant *“Minister Bussemaker dringt er op aan dat scholen in deze tijd extra aandacht besteden aan respect voor Islamieten, Joden, Christenen, homoseksuelen, vrouwen, mannen, kinderen....”*

Arie de Bruin

Bijlage 2

Workshops over Korczaks actualiteit voor opvoeding en hulpverlening.

In de week van 26 t/m 30 januari waren de studenten van Hogeschool Windesheim-Flevoland actief rond het thema *Wereldwijde zorg voor kinderen*.

Ook de Korczakstichting was daarbij betrokken. Op maandag kregen 240 studenten in vier sessies lezingen over "De Actualiteit van Janusz Korczak voor de kinderen van nu." Voor velen was het hun eerste kennismaking met Korczak en het was voor de meesten direct duidelijk: deze man betekent heel veel voor ons werk met kinderen.

In aansluiting op de Korczaklezingen door Arie de Bruin vonden een dag later workshops plaats met kleinere studentgroepen van de Hogeschool Windesheim-Flevoland. Het interessante was dat de groep studenten (ca 30) elke keer zeer gemengd was qua studierichtingen onderwijs, hulpverlening en verpleegkunde. We hadden daarom gekozen voor een belangrijk aspect van Korczaks pedagogiek: de actieve betrokkenheid en participatie van kinderen. Korczak schreef immers: *Kinderen worden niet mensen, ze zijn het al. NU*

Waar je straks na je opleiding ook komt te werken met kinderen, je zult ze, hoe klein ze wellicht ook zijn, serieus moeten nemen, naar hen moeten luisteren en ze letterlijk en figuurlijk een stem geven.

Na een korte uiteenzetting over diverse niveau's van participatie (volgens Roger Hart), formuleerden de studenten in kleine groepen voorstellen hoe je in een schoolklas de actieve betrokkenheid van kinderen concreet vorm kan geven.

Deze eerstejaars studenten kwamen met schitterende en originele ideeën.

De resultaten worden verwerkt in een projectvoorstel.

Bijlage 3

Een round-table rond het recht van het kind op respect.

Op 9 februari organiseerde Elise Sijthoff (Leading Lady van het project 'Meer bewegen in school') haar maandelijkse ontmoeting met mensen uit de wereld van de kinderopvang, onderwijs en jeugdhulpverlening.

Op deze maandagavond stonden we stil bij het onderzoek dat mevr. Shanti George enige tijd geleden heeft verricht naar de wijze waarop pedagogisch medewerkers in de kinderopvang en leerkrachten in het basisonderwijs jonge kinderen (0-4 jr) al dan niet met respect bejegenen. Mevr. Shanti George is zelfstandig onderzoeker en heeft enkele jaren gewerkt voor de Bernard Van Leer Foundation.

Zij geeft in haar studie voorbeelden uit het voormalige Oost Duitsland en Israël.

Haar conclusie is dat volwassenen nog steeds uitgaan van de gedachte dat jonge kinderen eigenlijk nog geen volwaardig mens zijn. Ze heeft haar bevindingen neergelegd in een helder geschreven paper: 'Too Young for Respect?'

Omdat haar ervaringen uit de praktijk en haar aanbevelingen zo sterk overeen komen met het pleidooi dat Korczak houdt voor respect voor kinderen, juist ook voor de allerjongsten, besloten we deze avond Shanti's tekst en de pedagogiek van Korczak centraal te stellen.

Shanti George vertelde over haar ervaringen en Theo Cappon stond stil bij de grondrechten van het kind zoals Korczak die al in 1919 formuleerde in zijn Magna Charta. Deze avond werd vooral ingezoomd op het recht van het kind op respect. Het tweede deel van de avond was de vertaling naar de praktijk. Iedere deelnemer aan dit Ronde Tafelgesprek kreeg de ruimte om uit haar/zijn eigen ervaringen, nu of wellicht uit de eigen jeugd, voorbeelden te geven van respectvol omgaan met kinderen. Deze vertellingen maakten veel los en men kwam met allerlei persoonlijke voorbeelden. En daar zaten natuurlijk ook verhalen bij van vernedering en kwetsende benadering. Voor de meesten was Korczak als kinderarts en pedagoog volledig onbekend. Er ontstond een grote nieuwsgierigheid naar Korczaks gedachtegoed. We hebben afgesproken dat Korczaks pedagogiek in de volgende Ronde Tafel gesprekken steeds een ankerpunt blijft.

Shanti George vertelt over haar onderzoek en licht haar paper toe voor een aandachtig publiek.

(Belangstelling voor deze Ronde Tafel gesprekken en de paper "Too young for respect"? neem even contact op met Theo Cappon, m.cappon@tiscali.nl)

Bijlage 4

Activiteiten Korczakstichting

(versie 20 februari onder voorbehoud: wordt maandelijks bijgewerkt)

maand	activiteit
februari	
2	Gastcolleges Hogeschool Haarlem
11	Gastcolleges PABO Alkmaar (Inholland)
20	Gastcolleges Pabo Dordrecht (Inholland)
26	Korczakpresentatie tijdens Conferentie Brussel
maart	
17	deelname werkgroep Quality of Childhood (EU-parlement Brussel)
20	Lezing HCO Den Haag 1e regionale dag JK
25	Workshop op Inspiratiedag Marnixacademie Utrecht
27	Lezing HCO Den Haag 2e regionale dag JK
april	
1	Lezing en workshop Inspiratiedag HS Inholland Rotterdam
10	Lezing HCO Den Haag 3e regionale dag JK
11	Lezing symposium Polen in Plan Zuid Voorburg
17, 18, 19, 24, 25, 26	Theater Kwibus speelt "Het weeshuis van dr. Korczak" in theater Pantalone (IJsselstein)
mei	
mei	tentoonstelling + lezing Bib. Maas en Peel
16	Bestuursdag in De Glind
22	Masterclass NIVOZ
juni	
4	Workshops en gastcolleges Universiteit Kazan (Rusland)
juli/aug.	
25 juli/ 2 aug.	Nash Dom kamp in Beers
november	
21	Studiedag voor leden/donateurs en belangstellenden Kinderrechtenhuis Leiden
december	
dec.	uitgave jaarboek 2015

Bijlage 5 Bestelformulier

Naam :
adres :
postcode + plaats :
email :

Graag wil ik de volgende producten bestellen. Na overmaking van het totaalbedrag op giro (IBAN) NL86 INGB 0005 3115 50 t.n.v. Janusz Korczak Stichting te Amsterdam, ontvang ik de bestelde producten z.s.m.

product	prijs	aantal	bedrag
Korczakpostzegels A Logo Korczakstichting	€ 10,--		
Korczakpostzegels B Standbeeld Korczak	€ 10,--		
Jaarboek 2013: Het recht van het kind te zijn zoals het is	€ 15,--		
Jaarboek 2012: Het verlangen naar een betere wereld	€ 12,50		
J. Korczak, Hoe houd je van een kind (vert. R. Görtzen)	€ 24,50		
J. Korczak, Republiek der kinderen (vert. R. Görtzen)	€ 24,95		
J. Korczak, Het recht van het kind op respect (vert. R. Görtzen)	€ 17,50		
Brochure: Korczak en de Kinderopvang	€ 2,50		
Brochure: Korczak, inspirator voor het Primair Onderwijs	€ 2,50		
A. de Bruin, Je moet toch wat als je klein bent (gedichten n.a.v. uitspraken van Korczak)	€ 9,95		
A. de Bruin, Fokus: gedichten over kinderen en onderwijs	€ 5,--		
A. de Bruin, P. Boersma, Daar heb je recht op	€ 12,50		
porto- en administratiekosten (als U voor meer dan € 24,-- bestelt, worden geen extra kosten berekend)	€ 2,50		
TOTAAL (zelf invullen.... en overmaken naar giro (IBAN) NL86 INGB 0005 3115 50 t.n.v. Janusz Korczak Stichting te Amsterdam			

Op de website vindt U ook nog de titels van eerdere jaarboeken en andere uitgaven. Op verzoek kunnen wij die ook leveren.

Zoek je iets als cadeautje voor het personeel van de school of een andere organisatie die zich met onderwijs of opvoeding bezig houdt of gewoon voor een familielid, een vriend of vriendin? De gedichtenboekjes van de Korczakstichting lenen zich hier uitstekend voor!

Bij bestellingen van meerdere exemplaren zijn kortingen te verkrijgen! Informeer dan eerst via info@korczak.nl. Opsturen naar Janusz Korczakstichting, Postbus 70048, 1007 KA Amsterdam of mail naar info@korczak.nl